

PROZĂ

FUM

Doar un fum aş trage şi m-aş linişti.

Când ne-au luat, învârteam la o ţigară.

Încerc să ridic mâna. Aş vrea să miros degetele, sigur mai păstrează aroma tutunului. Nu pot. Ne-au ținut prea mult cu mâinile sus. Tot drumul spre gară şi până ne-au urcat în vagon.

Am impresia că sunt încă ridicate.

Tuşesc tare. Aş vrea doar un fum. Aron strigă de sete. Îl liniştesc. Îi spun că va fi bine. Nu îmi mai simt picioarele. Nu îmi desfac cămaşa. Mi-e cald dar ştiu că pielea se va lipi de a celorlalți.

Reuşesc să duc mâna la nas. Mergem încet. Foarte încet. Nu e balans. Trag tare în piept şi mă înec. Suntem mulți. Au făcut pe ei. Le e frică să se aşeze. Mâinile nu îmi mai miros a tutun. Aş vrea doar un fum.

Ţigara era de la Lezi. M-a învățat cum să învăț mai multe dintr-un trabuc. Pe el l-au luat mai devreme. Când am urcat în vagon nu l-am mai văzut. L-or fi dus la celălalt.

Au început să cadă din picioare. Nu ne mișcăm. Atunci când cad, se preling printre celelalte corpuri umede. Nu îi poți prinde. Nu am putere. Aron strigă de foame. Îi spun că ajungem curând. Dacă aş trage un fum, sigur m-aş mai aduna.

Eu pot orice. Sunt puternic. Nu am să cedez. Au căzut mai mulți. Se aşază pe ei. Eu nu am să fac asta.

Când am învățat să fumez, au râs de mine. Nu m-am priceput. Eram toți atunci. Nu ne era frică de nimic. Ne iubeam şi eram iubiți. Nea Ghiță cizmaru' ne lăsa să ne jucăm în curtea lui. Şi el fuma.

În atelier mirosea a prenadez și piele proaspăt tăbăcită. Avea pe lângă el poale noi și vechi pe care le tot frunzărea când își căuta bucata perfectă pentru câte un petic. Pipa tot timpul cât lucra. Își potrivea un calapod special pentru țigară, pe care după ce o pufăia tacticos printre mustățile îngălbenite, o lăsa pe o margine, sub care se adunau munți de scrum gri-argintiu. De câte ori deschideam ușa, mucerile de țigară se reaşezau, dezordonat, pe ziarul de sub talpa mare cu picior din fontă.

Aron își dă cămaşa jos. Nu vreau să îl las. Mă împinge. Vreau să îi spun ceva, însă nu pot deschide buzele. Sunt amorțite... sau ceva. Dar simt prima țigară.

Oamenii nu vorbesc clar. Bolborosesc. În colțul din stânga al vagonului doi frați își vorbesc numai în ivrit. Parcă se ceartă. Nu înțeleg ce zic.

Nea Ghiță, când am trecut ieri prin fața porții cu mâinile sus, nu ne-a mai iubit. A strigat „Bine vă face!” Era supărat pe tata, cred. Nu ştiu de ce. Poate pentru că l-a mai întrebat din când în când de banii de pe caiet. Mulți erau pe caiet.

Doar un fum m-ar linişti. Îmi cam simt picioarele moi. Nu vreau să adorm. Mulți închid ochii doar puțin şi nu îi mai deschid. Alunecă moi printre ceilalți.

Mi-au luat tabachera de la chestură. Cică „Nu o să mai am nevoie de ea.” Uite că am.

Aron se smucește din mâna mea. Şi începe să strige. „Sânge! Sânge! Sânge!”. Cei care au fost loviți cu bătele în cap nici nu mai simt durerea. Sângele se încheagă pe trupurile lor în dăre lungi până în călcăie. Miroase.

Mai încerc o dată să apropii degetele de nas. Tot nimic. Îmi aduc aminte mirosul tutunului. E dulce şi aspru. Simt. Nu vreau să adorm. Poate doar puțin...

Am ales cea mai înaltă criptă din cimitir și m-am așezat pe marginea îngustă din piatră, direct pe jos, după ce m-am asigurat că nu mă pot vedea și că nu sunt nici prea departe de ei. Am luat țigara, mi-am așezat-o între degete, așa cum mă învățasera, și am probat bricheta cu cealaltă mână. Nu am reușit din prima, și i-am și auzit strigând: „Ai reușit? Nu, nul! Stați, nu veniți”. Am presat țigara, că așa făceau aia mari și, după ce mi le-am uscat și am înghițit de zeci de ori, să mă asigur că gura era pregătită pentru primul fum, am prins-o între buze. Mă tot întrebam, înainte, cum de nu se desprinde, stând mai mult în afară decât înăuntru. Fiind așezată la locul ei am apucat bricheta cu ambele mâini și am reușit să învăț rotița, cât piatra să facă scânteia și, în sfârșit, să dea flacăra. Eram gata. Ţigara în gură, bine fixată între buzele extrem de uscate deja și bricheta aprinsă în mână. Am apropiat focul de vârful țigării, privind atent cum se aprinde, și am tras cu tot sufletul, dintr-o dată, până când am simțit cum totul ieșea înapoi și am descleștat buzele împrăștiind lacrimi și scuipat, tușind din toți răunchii, în timp ce băieții râdeau, tăvălindu-se, de după crucile din apropierea criptei. Mă pândiseră, ca să se amuze. I-am alergat până la ieșire.

Tuşesc. Aron îmi urlă numele. Am așipit puțin. Sunt în genunchi cu capul rezemat de pulpa umedă a celui de

Smoker

lângă mine. Nu mă privește. Se clatină și el. Vreau să mă ridic. Nu am putere. Aron strigă încontinuu. Picioarele nu mă ascultă. Și parcă toată greutatea vagonului e în spatele meu. Simt pulpa celui de lângă mine înmuindu-se. Se îndoiește și cade. Nu știu ce să fac. Aron strigă. Urlă. Mă sprijin de trupul celui căzut și reușesc să mă ridic. Aron tace.

Pot să respir mai bine. Parcă suntem mai puțini. Oare cât am ațipit? Unii stau așezați. Mă întreb pe ce. Târâie trupuri moi și le așază stivă pe marginea vagonului. Așa stau.

Lumina intră doar câteodată. Cred că răsare soarele. Intră galben, și roșu, și alb printre scândurile din lemn ale vagonului. Tușesc. Îmi vine să mă îndoiesc. Nu pot. Scuiș și simt linia fierbinte până în coapse.

Cel din spatele meu mormăie. Mă împunge cu umărul să mă întorc. Începe să fie mai ușor de deslușit. Îmi explică agitat cum e cu teorema bisectoarei. Despre relații între segmente și unghiuri. Face calcule și mormăie.

Nu am mai fumat de când ne-au luat. Vreau să mă lase să fumez. El vorbește întruna.

Aron strigă de sete și foame. Pe piept are urme de vomă. Vreau doar să mă lase să fumez.

Ridic mâna și trag cu patimă. Las fumul să îmi pătrundă prin toate locurile care dor. Nu îmi mai este sete. Nici foame. Picioarele parcă sunt mai puternice ca oricând.

Aron mă strigă. Aron mă atinge. Deschid ochii și îmi scot degetul din gură. Aron îmi arată ceva. Se deschid ușile vagonului. Pe jos, zeci de corpuri inerte și altele vii, dar acoperite de noroi.

Un om în haine trece pe lângă noi. Fumează. Deschid nările larg în urma lui.

STEJEREANU LAPTAGIU'

5.45, cu siguranță.

Nu întârzie niciodată.

Oamenii se duc direct la ușă, să facă ce fac în fiecare dimineață. Pun în dreptul ei sticlele goale de lapte, cu câte o monedă de 50 înăuntru. Toți la fel.

Fiecare ușă cu sticla ei.

– Servus, Bălănoaio! Ce s-a întâmplat?... eram în bucătărie, dar tot am auzit bubuitura!

În stradă, lapte peste tot. Căruciorul zace întors într-o parte, într-un talmeș-balmeș de cioburi și frunze. Stejereanu, printre țândări, pare un lăptar dintre cei vechi. Aia cu garnițe din tablă, care veneau prin oraș cu calu' să vândă lapte și iaurt. Sunt frunze sau păsări moarte?! Poate am rămas cu gândul la lucrarea la care m-am zgâit toată seara.

Pe mine m-a trezit mirosul de lapte acru. Este prea cald afară să stea întins peste tot, fără să se-mpută. Odată cu el și Stejereanu. Ce a ajuns și ăsta?! Mi-a fost profesor de

mate într-a 4-a. Rămăsese învățătoarea grea și ne aduseseră suplinitori. Pe vremea aia avea toți dinții.

Bunică-mea îl pândește de ceva vreme. Mereu face la fel. Când se aude sunetul metalic al sticlelor de lapte lovind căruciorul și apoi pământul, sare ca arsă. O roade curiozitatea ca pantofii noi. Chiar are pe pervaz o pernă, să nu o doară coatele când pândește de după perdea. Acum profită că iese vecina și deschide ușa:

– Nu știu, abia am ieșit pe ușă, îi fac injecție lu' Vicol din blocu' C...

Vorbesc tare pe scară, de zici că e miezul zilei. Ele sunt prietene. Sau cel puțin așa zice Bălănoaia, se mândrește la toata lumea cu asta. O laudă că e harnică. Normal. E casnică de când se știe. Și ardeleancă.

– Mamaie!

–...că iar a rămas înțepenit de spate. Treci, mă, în casă! Ce gătești, Gegiuleaso?

– Păi și ce e pe stradă? Ia, că vine Mitică... Ce faci, Mitică? Bună dimineața!

Mitică, vecinu' de la 2. Bun la toate. E aici de când blocul. E mândru că lucrează în centru la Ciclop. Nah, nu oricine ajunge în centru.

– Neața la doamne! De la centrală, că s-a spart țeava de la parc... Ete, mă uitam la Stejereanu, că a bușit toate sticlele!

– Mamaie...?!

– Cum adică: „a bușit toate sticlele”?

– Uite așa, a căzut cu tot cu cărucior, e toată strada numai lapte!

– Vai de mine! Cum să fac acum?!

– Aolo, madame!... Doar nu ți-a picat și ție cu tronc, ca lu' aia de la 3!

– Termină, Bălănoaio! M-am apucat de frământat și e musai să termin până mă prinde căldura mare! Nepoată-mea iar a stat toată noaptea cu ochii în mângăleli și se trezește la prânz.

– El e bine? Hai că sunt pregătită...

Bălănoaia are mereu la ea o cutie metalică, sterilă, cu o seringă. De fapt, așa umblă toată ziua prin cartier, zici că îi e lipită de mână... de una, că în cealaltă e lipit un Carpați... Femeia-furnal. E felcera cartierului. A făcut o școală de asistente sau ceva. Nimeni nu știe prea bine. Dar sigur toți o cheamă când e nevoie. O injecție, o fașă, niște fire, d-astea.

– Dracu' știe, zace sub cioburi! Iar o fi băut ca porcu' toata noaptea!

Zace? Vrei să spui ca e țapăn, nu mișcă?

– Mamaie... când vine laptele?

Se pornesc pe trepte în jos. Știu sigur! Tan' Bălan nu se desparte de papucii cu toc. Sunt ceas deșteptător când pleacă la „înțepat” pe câte unu'. Bunică-mea bagă capul pe ușă și strigă de aude toată scara:

– Mami, fug până jos, să văd de lapte!

„Mami” e bunică-meu! A fost aviator, că d-aia au rămas ei

în apartament după ce au scăpat de „comun”, și știe maică-mea ce e aia gumă de mestecat. E paralizat acum. La trup, că la gură nu-l întrece nimeni. Când se apucă, scuiță numai vorbe șerpești. Dar bunică-mea îl venerează. S-au cunoscut când avea ea 16 ani, a trecut cu soldații prin fața casei ei și i-a spus că e ca o floare între flori. Acum ea îi calcă și șosetele iar laptele fierbinte i-l trece dintr-o cană în alta să îl răcească, exact cum îi place lui. Așa, cică, face și caimac.

Trec pe lângă camera lui, tiptil, ca să nu mă ia în vizor, și fug pe scară după curioși. Îl văd pe Tavi în ușa la Bălănoaia:

– Ioana, când vine laptele?

Tavi poartă ochelari ca fundurile de borcane. A căzut printre scări, când încerca să se dea și el pe balustradă, ca ăia mai mari. Dar, săracu', a alunecat pe partea cealaltă și l-au adunat de jos de la boxe. S-a lovit la cap și de atunci nu mai vede decât dacă mijeste ochii. Așa s-a prins Bălănoaia că are băiatu' ceva și l-a dus la oftalmo. E frumos, păcat de ochelarii aștia urâți. Îi tot spârgea când se juca în parc și i i-au legat cu elastic în jurul capului. Cred că și doarme cu ei așa. Bine că a scăpat doar cu atât.

– Treci în casă, Tavi, că vine!

Pe scări îi văd pe cei trei coborând în grabă. Înainte să iasă, lângă avizier, Mitică se oprește, ciupește de-un vârf ziarul din cutie, îl trage și îl pune la subraț. E abonat la „România Pitorească”, mare pasionat de munte și Deltă, dar de mers, nu a mers nicăieri. Nevastă-sa e femeie bună și de casă. Trăiește concediile printre fotografiile din ziarul lui Mitică.

Când pășește primul pe grătarul din fața scării, sigur tot cartierul se trezește. Face un zgomot care îți strepezește dinții și te trezește din cel mai profund somn. Nu ai cum să îl ocolești. Este o monstruoșitate din fier, pe care ar trebui să ne ștergem când intrăm în scară. Nu face mai nimeni asta, doar ce pășim pe el și e suficient.

Ieșirea din scară dă spre o curte interioară. Cele patru blocuri sunt așezate strategic, ca un adăpost. Sunt unite prin arcade deasupra străduțelor înguste care duc sau aduc oamenii la ore fixe, din locuri fixe, cu vieți fixe, spre și

dinspre lumea de după. Între blocuri, timpul nu trece în fugă. Oamenii văd și aud, aici.

Cei trei ies, fac imediat dreapta, șușotind pe sub geamuri de parcă nu ar vrea să supere liniștea, că oricum e pustiu la ora asta. 5:45 este doar a lui Stejereanu. E momentul lui și acum el tace. Deschid și eu ușa care zgârâie grătarul și mă izbește mirosul intens de lapte și dero. Sunt rufe întinse pe sârme între stâlpii impozanți, de la intrarea cea mare.

Trec printre cearșafuri și imediat îl văd pe Stejereanu pe jos, zburlit și cu cei doi dinți cășcați. Se aude doar zângănitul seringii în cutia metalică. Bălănoaia aruncă chiștocul și ră-mâne cu degetul pe buza de pe care își adună firele de tutun. Bunică-mea își alunecă mecanic bentița pe frunte și o ridică iar.

Stejereanu, nemișcat până atunci, cu gura întredeschisă, se ridică brusc într-o horcăială indescifrabilă. Spune cifre. Ba nu. Calculează. Laptele i se scurge printre firele de păr, iar el mormăie cifre. Poate că anii dinainte de lăptărie i-au revenit și se crede în școală. Dacă nu se lua cu băutura, era și acum acolo. Dar nu, într-un cot și printre șiruri de lapte și salivă, numără sticle nesparte. Încearcă, dintr-o privire, să cuprindă tot dezastrul. Dă să se ridice, însă cioburile și frunzele nu-l lasă. Mitică îl apucă de un braț:

– Măi Stejere, liniștește-te! Stai jos, omule!

– Am crezut că am murit și nu mai duceam laptele!

– Si noi, mă Stejere. Dar ești bine. Suntem bine toți acum!

„Oamenii și întâmplările din scrierile mele m-au modelat și m-au transformat în ceea ce sunt: lucrez cu copiii (mari și mici), licențiată în Psihologie, traducător, căutător printre Litere, sunt pasionată de teatru (pe scenă ori hârtie), iubesc liniștea și armonia. Pentru cei care îmi citesc scrierile aș vrea să fiu o anonimă. Îmi doresc să vadă doar cuvinte pe hârtie și să caute în adâncul lor. Undeva acolo mă vor găsi și pe mine.”
(Loveva Blidariu)

